

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 17 juli 2012. god.
Br. ref.: AGJ/282/12

PRESUDA

u

slučaju br. KI129/11

Podnosilac

Viktor Marku

**Ocena ustavnosti nesprovođenja rešenja Okružnog suda u Peći Ac. br.
158/2011 od 5. jula 2011. god. i odluke nr. 02/197/2010 Nezavisnog
nadzornog odbora Republike Kosova, od strane Opštine Klina**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Kadri Kryeziu, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Ivan Čukalović, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Viktor Marku, sa prebivalištem u selu Videja, Opština Klina.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava neizvršenje administrativne odluke Br. 02/197/2010 Nezavisnog nadzornog odbora o civilnoj službi Kosova (u daljem tekstu: NNOCSK) i rešenja Okružnog suda u Peći Ac. br. 158/2011 od 5. jula 2011, od strane vlasti Opštine Kline.

Predmetna stvar

3. Objekat cinjenice zahteva je ocena, od strane Ustavnog suda Republike Kosovo(u daljem tekstu: Sud) je ustavnosti nesprovođenje Administrativne Odluke Br. 02/197/2010 NNOCSK i Rešenja Okružnog suda u Peći Ac. br. 158/2011 od 5. jula 2011. God, što se tiče vraćanja podnosioca zahteva na radno mesto, pošto su sve odluke u njegovu korist.

Pravni osnov

4. Član 113. stav 7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i Pravila 28. Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Podnosilac zahteva je 10. oktobra 2011. god. podneo zahtev u Sudu.
6. Predsednik je 15 oktobra 2011. odlukom br. GJR. 129/11 imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca. Istog dana, odlukom predsednika br. KSH. 127/11, imenovano je Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Snezhana Butosharova (predsedavajući), prof. dr Enver Hasani (član) i dr Iliriana Islami (član).
7. Dana 18. januara 2012. god., generalni sekretar Ustavnog suda je obavestila podnosioca zahteva, Opštinu Klina, kao i zainteresovane strane da je pokrenut postupak.
8. Predsednik je 2 jula 2012. odlukom br. KSH. 129/11, imenovano je Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: 1. Snezhana Butosharova (predsedavajući), 2. Mr.sc. Kadri Kryeziu, član,) koji zamenjuje sudiju Ilirianau Islami, jer njen mandat u Sudu istekao 26. juna 2012, i 3. Prof. dr. Enver Hasani, član.
9. Dana 11. jula 2012. god., Sud je većao i glasao o slučaju.

Pregled činjenica upravnog spora

10. Podnosilac zahteva je radio kao socijalni radnik u centru za socijalni rad u Klini (u daljem tekstu: CSR) od 2. maja 2000. god. u svojstvu civilnog službenika sa identifikacionim brojem MPMS 122 do okončanja ugovora. Prema potvrdi br. 0634/09 od 19. maja 2009. god., CSR u Klini, podnosilac zahteva je imao ugovor o radu do 31. decembra 2009. god., uz moguć nastavak.
11. Uprava za administraciju i personal je 16. decembra 2009. god. pismom br. 02- 118-1767/09 obavestila podnosioca o prekidu radnog odnosa, kao što je rečeno zbog isteka radnog ugovora i negativne ocene radnih zadataka i da isti od 31. decembra 2009. god. nije dužan da je javi na radno mesto.

12. Dana 28. decembra 2009. god. Uprava za administraciju i personal je donela rešenje br. 02-118-4833/09 o prekidu radnog odnosa zbog isteka radnog ugovora i negativne ocene radnih zadataka. Podnosilac zahteva je uložio žalbu Opštinskoj žalbenoj komisiji, tokom zakonom predviđenog roka.
13. Dana 5. januara 2010. god., uprava Administracije je putem zaključka br. 112-141/2010, poništila u potpunosti rešenje br.02-0118-4833/09 i donela odluku da se podnosiocu zahteva produži zaposlenje shodno uslovima predviđenim radnim ugovorom. Kasnije, uprava Administracije i personela donela odluku o nastavku radnog ugovora (br. ugovora 02/112-291/10, radno mesto 184) podnosioca zahteva u roku od 6 meseci, počevši od 1. januara 2010. god. do 30. juna 2010. god.
14. Dana 14. maja 2010. god., Uprava za zdravstvo i socijalnu zaštitu (u daljem tekstu: UZSZ), je putem pisma 02 br. 118-1641/10 obavestila podnosioca zahteva o prekidu radnog ugovora, zbog isteka radnog ugovora i ranijih pismenih napomena. Protiv ovog obaveštenja podnosilac zahteva je uložio žalbu Opštinskoj žalbenoj komisiji u Klini. UZSZ je 30. juna 2010. god. doneo rešenje 02 br. 118-2196/10 o prekidu zaposlenja kao civilnog službenika, zbog isteka ugovora i negativne ocene radnih zadataka. Protiv ovog rešenja podnosilac zahteva je ponovo uložio žalbu Opštinskoj žalbenoj komisiji u zakonom predviđenom roku.
15. Dana 28. jula 2010. god. Opštinska žalbena komisija u Klini je donela odluku br. 01 br. 118-2815/2010 i odbila u potpunosti žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu, podržala odluku Kancelarije za personal 02 br. 118-2196/10 od 30. juna 2010. god., sa obrazloženjem da podnosilac zahteva nije poštovao radno vreme, što je i potvrđeno disciplinskom opomenom nr. 132-1553/10 koja mu je data 5. maja 2010. god. od strane UZSZ-a u Klini.
16. Dana 12. augusta 2010. god., podnosilac zahteva je uložio žalbu NNOCSK-u protiv odluke Opštinske žalbene komisije u Klini, zahtevajući od NNOCSK da obaveže poslodavni organ da još jednom razmotri predmet i da mu produži radni ugovor, da ga vrati na posao shodno radnom ugovoru, kao službenika za socijalnu pomoć pri CSR-u u Klini, i da mu nadoknadi izgubljeni lični dohodak od 1. jula 2010. god., zbog prekida radnog ugovora.
17. Kancelarija personala je 31. augusta 2010. god. uložila prigovor NNOCSK-u protiv žalbe podnosioca zahteva i zahtevala da ostane na snazi odluka 02 br. 118-2196/10 od 30. juna 2010. god., kao i odluka 01 br. 118-2815/2010 od 28. jula 2010. god. Opštinske žalbene komisije u Klini.
18. Dana 8. oktobra 2010. god., NNOCSK na osnovu spisa predmeta i zakonskih akata na snazi, doneo je odluku br. 02/197/2010 i usvojio kao osnovanu žalbu podnosioca zahteva br. 1637/2010, poništio: rešenje 02 br. 118-2196/10 od 30. juna 2010. god. o prekidu zaposlenja u civilnoj službi, obaveštenje Uprave za zdravstvo i socijalnu zaštitu 02 br. 118-1641/10 od 14. maja 2010. god. o prekidu radnog ugovora i odluku Opštinske žalbene komisije u Klini 01 br. 118-2815/2010 od 28. jula 2010. god. Ovom odlukom NNOCSK je obavezao poslodavni organ da u roku od 15 dana, od prijema ove odluke, vrati podnosioca zahteva na radno mesto, kao službenika za socijalnu pomoć, i da mu da radni ugovor u skladu sa članom 4. Administrativnog uputstva br. MJS/OACS 2003/02 i da mu nadoknadi lični dohodak shodno ugovoru (određena plata u iznosu od 196,90 evra bruto) retroaktivno, od dana kada je podnosiocu zahteva prekinut radni odnos do dana sprovođenja ove odluke. Pravni savet NNOCSK-a citira: "Odluka Odbora predstavlja konačnu administrativnu odluku predmet sudskog razmatranja u skladu sa zakonom, dok se žalilac u pogledu ostvarivanja svojih prava može obratiti nadležnom sudu".

19. Nakon odluke NNOCSK-a, podnosilac zahteva se obratio poslodavnom organu Opštine Kline, predsedniku ove opštine i UZSZ-u u Klini, ali izgleda da nisu preduzete nikakve mere radi sprovođenja predmetne odluke.
20. Dana 29. oktobra 2010. god., podnosilac zahteva je obavestio NNOCSK da odluka 02/197/2010 od 8. oktobra 2010. god. doneta od strane ovog organa nije sprovedena od strane nadležnih lica u Opštini i zahtevao je od NNOCSK-a da obavesti premijera i Skupštinu Republike Kosova u vezi sa tim, kao što je i predviđeno zakonom.
21. Dana 3. novembra 2010. god., NNOCSK se na zahtev podnosioca zahteva i u skladu sa članom 101.2 Ustava, kao i članom 15. stavovi 1, 2, i 3. br 03/L-192 o NNOCSK-u obratio premijeru Republike Kosova i obavestio ga o nesprovođenju odluka ovog organa. NNOCSK na osnovu člana 15.1 Zakona br. 03/L-192 citira: *“Nesprovođenje odluke Odbora od strane odgovornog lica institucije predstavlja teško kršenje radnih zadatka”*, dalje stav 2. člana 15. predviđa: *“Ako odgovorno lice institucije ne izvršava odluku Odbora u roku koji je predviđen u članu 13 ovog zakona, Odbor u roku od petnaest (15) dana od dana kada je istekao rok za izvršenje, treba da pismeno obavesti premijera i neposrednog nadređenog odgovornog lica za izvršenje”*. Obaveštenje iz stava 2. ovog člana *“smatra se kao zahtev za pokretanje disciplinskog i materijalnog postupka protiv odgovornog lica za izvršenje, koji se vodi u skladu sa odredbama predviđenim Zakonom o civilnoj službi Republike Kosova”*.
22. Dana 10. maja 2011. god., podnosilac zahteva se obratio predsedniku Skupštine Republike Kosova g. Jakupu Krasniqiju i zahtevao od istog da stavi svoj autoritet u okvir datih nadležnosti kao predsednik Skupštine Republike Kosova da se poštuje i sprovodi odluka NNOCSK-a od strane nadležnih u poslodavnom organu o njegovom vraćanju na radno mesto.

Pregled činjenica parničnog postupka

23. Podnosilac zahteva je, pošto je iscrpeo sva pravna sredstva u upravnom sporu, predložio Opštinskom sudu u Klini izvršenje odluke NNOCSK, shodno izvršnom postupku.
24. Dana 18. novembra 2010. god., Opštinski sud u Klini je usvojio predlog podnosioca zahteva i doneo rešenje E. br. 635/2010, o izvršenju odluke NNOCSK, i obavezao dužnika, odnosno nadležne organe Skupštine opštine Klina, predsednika Opštine, direktora UAP za ZSZ u SO-Klina, da preduzmu sve neophodne mere za vraćanje podnosioca zahteva na radno mesto sa svim pravima koje proizilaze iz radnog odnosa. Ovaj sud naglašava da je odluka NNOCSK-a konačna i izvršna administrativna odluka, zbog činjenice da je trebalo da bude sprovedena od strane službenika ili nadležnih lica SO Klina, u skladu sa članom 14. Zakona br 03/L-192 o NNOCSK.
25. Dana 7. februara 2011. god., Opština Klina je u svojstvu dužnika uložila prigovor protiv rešenja E. br. 635/2010 od 18. novembra 2010. god. Opštinskog suda u Klini i predložio poništenje ove odluke kao neosovane.
26. Dana 7. aprila 2011. god., Opštinski sud u Klini je odbio kao neosnovan prigovor dužnika Opštine Klina protiv rešenja E. br. 635/2010, o dozvoli izvršenja. Opština Klina je nezadovoljna gorenavedenom odlukom uložila žalbu Okružnom sudu u Peći.
27. Dana 5. jula 2011. god., Okružni sud u Peći, po žalbi dužnika Opštine Klina, je doneo rešenje br. Ac. br. 158/2011, i poništio kao neosnovanu žalbu istog, potvrdivši rešenje prvog stepena E. br. 635/2010 od 7. aprila 2011. god. Svoje obrazloženje Sud zasniva na

činjenici da, "odluka NNOCSK-a predstavlja pravosnažnu administrativnu odluku i kao takva predstavlja izvršni naslov, i u skladu sa članom 24.1 (b) i 26.3 Zakona o izvršnom postupku, pokretanje upravnog spora od strane Opštine Klina pred Vrhovnim sudom ne sprečava sprovođenje ove odluke".

Tvrdnje podnosioca zahteva

28. Podnosilac zahteva tvrdi da su nesprovođenjem sudskih odluka od strane poslodavnog organa Opštine Kline povređena njegova Ustavna prava zagarantovana sa: članom 3. stav 2. [Jednakost pred zakonom], članom 7. stav 1. [Vrednosti], članom 21. stav 1. i 3. [Opšta načela], članom 22. stav 1. [Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima], članom 22. stav 2. [Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i sloboda], članom 23. [Ljudsko dostojanstvo]; članom 24.2 [Jednakost pred zakonom], članom 49. stav 1. [Pravo na rad i obavljanje profesije].
29. Podnosilac zahteva je izrazio zabrinutost zbog činjenice da Opština Klina u početku nije sprovodila odluku Odbora, onda odluku Opštinskog suda u Klini i konačno odluku Okružnog suda u Peći, ali ni Vlada (izvršna) koja je nadležna da obezbedi mehanizme za sprovođenje zakona i sudskih odluka, prema podnosiocu zahteva, nije preduzela bilo kakve akcije po ovom pitanju.

Relevantne zakonske odredbe u vezi sa procedurama za izvršenje upravnih i sudskih odluka

Zakon o izvršnom postupku (br. 03/L-008)

30. U Republici Kosovo, zakonska pravila, izvršni postupak i sigurnost odluka se određuju Zakonom o parničnom postupku [Zakon Br. 03/L-008].

Član 1. [Sadržina zakona]

1.1 Ovim zakonom uređuju se pravila sudskog postupka po kome se ostvaruju potraživanja na osnovu izvršnih naslova (postupak izvršenja), ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

1.2 Odredbe ovog zakona primenjuju se i na izvršenje odluke donete u upravnom postupku i prkršajnom postupku kojim je određana novčana obaveza, osim ako je za takvo izvršenje zakonom predviđena nadležnost drugog organa.

Član 24. [Izvršni naslovi]

24.1 Izvršni naslovi su:

- a) izvršna odluka suda i izvršno sudsko poravnanje;*
- b) izvršna odluka doneta u upravnom postupku i administrativno poravnanje, ako se radi o novčanoj obavezi i ukoliko zakonom nije predviđeno drugačije;*
- c) overena izvršna isprava;*
- d) druga isprava koja je zakonom priznata kao izvršna isprava.*

Član 26. [Izvršenje odluke]

3. Odluka donesena u upravnom postupku je izvršna, ako je postala takva prema pravilima kojimima je uređen taj postupak.

Član 294. [Nadoknada plate u slučaju vraćanja radnika na posao]

1. Predlagač izvršenja koji je podneo predlog za vraćanje na posao, ima pravo da traži da sud donese rešenje kojim će odrediti da je dužnik obavezan da tom radniku isplati na ime plate mesečne iznose koji su postale dospelim od dana pravosnažnosti

odluke do dana vraćanja na posao. Istim rešenjem sud određuje izvršenje za ostvarivanje određenih mesečnih iznosa.

Zakon br. 03/L-192 NNOCSSK

Član 13. [Odluka Odbora]

Odluka Odbora predstavlja pravosnažnu administrativnu odluku i istu izvršava zvaničnik visokog rukovodećeg nivoa ili odgovorno lice institucije koje je donelo prvu odluku u odnosu na stranku. Izvršenje treba da se obavi u roku od petnaest (15) dana od dana prijema odluke.

Član 14. [Pravo na žalbu]

Protiv odluke Odbora, nezadovoljna strana koja smatra da odluka Odbora nije zakonita, može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, u roku od trideset (30) dana od dana kada joj je uručena odluka. Pokretnaje upravnog spora ne zadržava izvršenje odluke Odbora

Član 15. [Postupak u slučaju nesprovođenja odluke odbora]

- 1. Nesprovođenje odluke Odbora od strane odgovornog lica institucije predstavlja teško kršenje radnih zadataka prema Zakonu o Civilnoj službi u Republici Kosovo.*
- 2. Ako odgovorno lice institucije ne izvršava odluku Odbora u roku koji je predviđen u članu 13 ovog zakona, Odbor u roku od petnaest (15) dana od dana kada je istekao rok za izvršenje, treba da pismeno obavesti Premijera i neposrednog nadređenog odgovornog lica za izvršenje.*
- 3. Obaveštenje iz podstava 2 ovog člana smatra se kao zahtev za pokretanje disciplinskog i materijalnog postupka protiv odgovornog lica za izvršenje, koji se vodi u skladu sa odredbama predviđenim Zakonom o Civilnoj službi Republike Kosova.*
- 4. Stranka može, u roku od trideset (30) dana od dana isteka roka za izvršenje, početi postupka izvršenja u opštinskom sudu prema Zakonu o izvršnom postupku protiv lica i institucije odgovorne za izvršenje, u vezi materijalne i nematerijalne štete koje su prozrokovane ovom odlukom. Ako nadležni sud odluči da radniku (licu), koji je osporio to neizvršenje (neizvršenje odluke), nadoknadi iznos plata, troškove postupka i ostale moguće troškove, odgovorno lice institucije snosi i materijanu odgovornost za štetu koju je naneo instituciji prema zakonu.*

Ocena prihvatljivosti zahteva

31. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca, Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva zadovoljio uslove za prihvatljivost predmeta, utvrđene Ustavom, dalje precizirano Zakonom i Poslovníkom o radu Suda.
32. Sud prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ovlašćena stranka za podnošenje zahteva Sudu, shodno članu 113.7 Ustava. Podnosilac zahteva je fizičko lice i ovlašćeno je shodno uslovima iz člana 113.7 (Individualni zahtevi) Ustava.
33. Takođe, podnosilac zahteva mora da dokaže da je ispunio i uslove predviđene članom 49. Zakona, što se tiče roka za podnošenja zahteva. Iz spisa predmeta se vidi da je konačna odluka u slučaju podnosioca zahteva rešenje Okružnog suda u Peći br. Ac. br. 158/2011 od 5. jula 2011. god., koje je podnosiocu zahteva uručeno 20. avgusta 2011. god., dok je podnosilac zahteva svoj zahtev Sudu podneo 10. oktobra 2011. god., što

znači da je zahtev podnosioca zahteva podnet u okviru zakonom predviđenog roka od 4 meseca.

34. Sud je, takođe, utvrdio da je podnosilac zahteva dokazao da je ispunio zahteve predviđene članom 47.2 Zakona. S obzirom da je podnosilac zahteva prvobitno iscrpeo pravna sredstva u okviru institucije zapošljavanja, pa onda nastavio sa zahtevom za ostvarivanje svojih prava NNOCSK, čija odluka je konačna u upravnom postupku, uvek u potrazi sprovođenja odluke NNOCSK-a, iskoristio je i poslednje pravno sredstvo u izvršnom postupku, što je u ovom konkretnom slučaju rešenje Ac. br. 158/2011 Okružnog suda u Peći, protiv kojeg nije dozvoljeno pravo na žalbu. Kao rezultat toga, podnosilac zahteva je iscrpao sva pravna sredstva koja su mu na raspolaganju prema važećim zakonima.
35. Isto tako, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva svojim zahtevom precizirao i razjasnio koja su mu, navodno, prava i slobode povređene, kojim činom i od koje javne vlasti. Podnosilac zahteva je ispunio i ovaj uslov navodeći kršenja njegovih Ustavom zagarantovanih prava, i javnu vlast koju smatra za kršioca ovih prava.
36. Pošto je podnosilac zahteva ovlašćena stranka, ispunio uslov roka podnošenja zahteva Sudu, iscrpeo sva dostupna pravna sredstva i precizno naveo, navodno, kršena prava i slobode, uključujući i javnu vlast koja je počinila to kršenje, Sud smatra da je podnosilac zahteva ispunio sve uslove za prihvatljivost.

Ustavna ocena zahteva

37. Pošto je podnosilac zahteva ispunio sve proceduralne uslove prihvatljivosti, Sud treba razmatrati osnovanost podnetog zahteva na osnovu merituma.
38. Ustavni sud, na osnovu podnete dokumentacije, primećuje da podnosilac zahteva ne osporava nijednu odluku janih vlasti ili sudova, pošto su sve te odluke u njegovu korist, počevši sa odlukom NNOCSK-a, rešenjem Opštinskog suda u Klini E. br. 635/2010 od 18. novembra 2010, i E. br. 635/2010 od 7. aprila 2011. god., kao i rešenjem Okružnog suda u Peći Ac. br. 158/2011 od 5. jula 2011.god., koje se smatra kao poslednje pravno sredstvo izvršnog postupka.
39. Očigledno je da je podnosilac zahteva iscrpio sva pravna i institucionalna sredstva, u smislu izvršenja odluka donetih administrativnim redovnim sudskim postupcima. Ali, nasuprot brojnih pokušaja podnosioca zahteva da ostvari svoje pravo dobijeno gorenavedenim odlukama, da se vrati na posao, njegovi pokušaji nisu ozbiljno shvaćeni od strane vlasti Opštine Klina.
40. Stoga, nepreduzimanje konkretnih pravnih postupaka u izvršenju konačne odluke, stavlja do znanja da ova Opština nije uspela dokazati spremnost da poštuje sudske odluke. Neizvršenje sudskih odluka od strane Opštine je u potpunoj suprotnosti sa članom 124.6 Ustava, koji glasi:

“Opštine su dužne da poštuju Ustavnost, zakone i sprovode sudske odluke.”

41. Opštine Republike Kosovo su obavezane Ustavom da poštuju i sprovode sudske odluke, a ne da odugovlače njihove izvršne postupke s nestabilnim i zakonski neosnovanim obrazloženjima. Obrazloženje opštinskih vlasti o pokretanju upravnog spora ne bi trebalo biti pretekst nesprovođenju konačne odluke NNOCSK-a, doneto regularnim upravnim postupkom u skladu sa određenim zakonom koji predviđa i reguliše takve postupke, vidi, član 14. Zakona br. 03/L-192 o NNOCSK, [...] “Pokretanje upravnog spora ne zadržava izvršenje odluke Odbora”.

42. Što se tiče razjašnjenja pozicije i nadležnosti NNOCSK-a, Ustavni sud smatra da je NNOCSK nezavisna institucija osnovana zakonom, u skladu sa Ustavom (vidi član 101.2 Ustava). Stoga, sve odgovornosti koje proizilaze iz ove institucije u vezi sa pitanjima koja su u nadležnosti ove institucije proizvode pravne efekte za druge određene institucije, gde je status zaposlenih regulisan Zakonom o civilnoj službi Republike Kosova. Odluka ove institucije predstavlja konačnu upravnu odluku, i kao takvu treba je sprovoditi od strane nadležnog suda, na predlog za izvršenje od strane poverioca u pogledu ostvarivanja prava stečenih upravnim postupkom.
43. Član 6. Konvencije se primenjuje i na upravne faze parničnog postupka, odnosno u okviru "Prava na pravično i nepristrasno suđenje", prava zagaranovanog i članom 31. Ustava Republike Kosovo. Iz ovoga sledi da nesprovođenje odluka Odbora je element člana 6. Konvencije, i njenog kršenja.
44. Štaviše, Sud se poziva na član 54. Ustava koji ukazuje na činjenicu da: *"Svako ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno"*.
45. Ustavni sud naglašava da nezadovoljna stranka ima pravo na pokratnje sudskog postupka ukoliko ne uspe da ostvari stečeno pravo, predviđeno članom 31. Ustava Republike Kosova, i članom 6. u vezi sa članom 13. Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP). Bilo bi besmisleno, ako bi pravni sistem Republike Kosovo dozvolio da konačna sudska odluka ostane nedelotvorna i na štetu stranke. Tumačenje gorenavenih članova isključivo se odnosi na pristup sudu. Stoga, nedelotvornost postupka i nesprovođenje odluka proizvode efekte koji dovode do situacije koje nisu u skladu sa vladavinom prava, načelom koje su vlasti Kosova dužne da poštuju (vidi: odluka ESLJP-a u slučaju Romashov protiv Ukrajine, podnesak br. 67534/01, presuda od 25. jula 2004. god.).
46. Sud je mišljenja da, izvršenje odluke donete od strane jednog suda, treba posmatrati kao satavni deo prava na pravično suđenje, pravo koje je zagaranovano gorenavedenim članovima (vidi: slučaj Hornsby protiv Grčke, presuda od 19. marta 1997. god., izveštaji 1997-II, str. 510., stav 40.). U ovom konkretnom slučaju, podnosioca zahteva ne bi trebalo lišiti koristi od konačno odluke, što je njegov interes. Nijedan organ ne može obrazložiti nesprovođenje odluka u cilju dobijanja ponovnog razmatranja i preispitivanja slučaja (vidi: Sovtransavto Holding protiv Ukrajine, br. 48553/99, § 72, ECHR 2002-VII, kao i Ryabikh protiv Rusije, br. 52854/99, § 52, ECHR 2003-IX). Nadležne vlasti, su dužne sa organizuju efikasnije sisteme sprovođenja odluka, koji su efikasniji u zakonskom i praktičnom smislu, kao i to da treba obezbediti sprovođenje u razumnom roku, bez nepotrebnih odlaganja (vidi, Pecevi protiv Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, br. 21839/03, 6. novembar 2008. god.; Martinovska protiv Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, br. 22731/02, 25. septembar 2006. god.).
47. Konačno, ovaj sud zaključuje da neizvršenje sudskih odluka od strane Opštinskih organa i neuspeh nadležnih vlasti Republike Kosova da obezbede delotvorne mehanizme u pogledu sprovođenja odluka određenih vlasti i sudskih odluka predstavlja kršenje člana 31, 32 i 54 Ustava, kao i člana 6. u vezi sa članom 13. Konvencije.
48. Propustom da sprovedu odluku NNOCSK-a, od 4. oktobra 2010. god., odgovarajuće vlasti su lišili odredbe člana 54. Ustava i član 13. EKLJP svih korisnih dejstava.
49. Član 13. EKLJP predviđa:

“Svako kome su povređena prava i slobode predviđeni u ovoj Konvenciji ima pravo na delotvoran pravni lek pred nacionalnim vlastima, bez obzira jesu li povredu izvršila lica koja su postupala u službenom svojstvu.”

50. U ovim okolnostima, Sud zaključuje da je pravo na pravično o efikasno suđenje, zagarantovano Ustavom i EKLJP bilo povređeno i da konačna i izvršna odluka NNOCSK-a, odluka br. 02/197/2010, od 8. oktobra 2010. god. i odluka Okružnog suda u Peći Ac. br. 158/2011, od 5. jula 2011. god., mora biti izvršena.

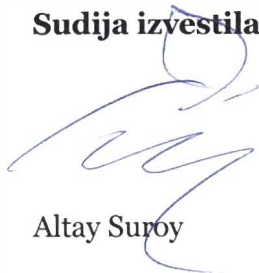
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 20. Zakona i pravilom 56. (1) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 11. jula 2012, jednoglasno

ODLUČIO

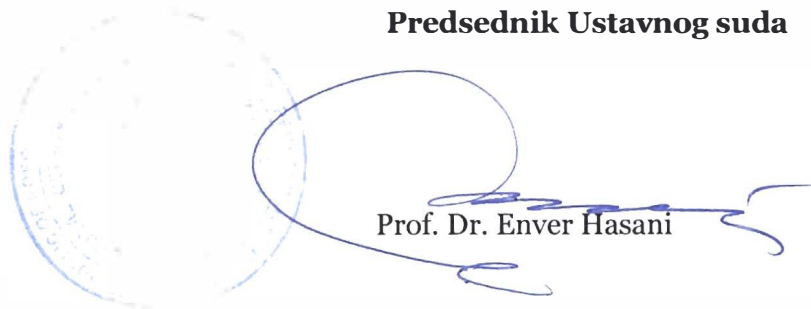
- I. DA PROGLASI zahtev prihvatljivim;
- II. Da je došlo do povrede članova 31, 32. i 54. Ustava i člana 6. i 13. EKLJP;
- III. Da je konačna i izvršna odluka NNO-a, br. 02/197/2010, od 8. oktobra 2010. god., i odluka Okružnog suda u Peći, Ac. br. 158/2011 od 5. jula 2011. god., moraju biti izvršene od strane nadležnih organa, naročito, Opštine Klina;
- IV. U skladu sa pravilom 63 (5) Poslovnika o radu, Opština Klina će podneti Ustavnom sudu informacije o preduzetim merama za izvršenje ove presude Ustavnog suda;
- V. Ova presuda će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona; i
- VI. Ova presuda stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. Dr. Enver Hasani